

אוניברסיטת תל אביב
בית הספר לעבודה סוציאלית על שם בוב שאפל

מודלים יישומיים בטיפול בזקנים ובני משפחתם
Models for Intervention with Older Adults and their Families

לקראת תואר שני

סמסטר א' תשפ"ג

מועד הקורס : יום ב'
08.00-10.00

ד"ר שרה אלון

משרד : חדר 211
דואר אלקטרוני :
טלפון : 050-6556446
alon.sara@gmail.com

שעת קבלה : בתיאום מראש

רקע

הארכת תוחלת החיים הביאה לגידול משמעותי באוכלוסיית הזקנים בישראל. אוכלוסייה זו תמשיך לגדול גם בעשורים הבאים. אנו עדים לפיתוח מואץ של שירותים ומודלים להתערבות עם הזקנים ובני משפחתם. תכניות ושירותים המתמקדים בתחום הפנאי, תעסוקה בשכר, שירותי טיפול אישי, סיוע לבני משפחה מטפלים ועוד. לצורך כך נדרשים אנשי המקצוע לידע ומיומנויות במגוון רחב של נושאים הקשורים לזקנה ותהליכי הזדקנות.

מטרת הקורס :

בתום הסמסטר למשתתפים יהיה :

ידע עיוני והיכרות עם מודלים יישומיים מבוססי עדויות (מחקר ופרקטיקה) להתערבות עם זקנים ובני משפחתם.

יעדים :

1. המשתתפים יכירו את מאפייני הזקנים בכלל ומאפייני אוכלוסיות יעד מסוימות
2. המשתתפים יבינו את צרכיהם הספציפיים של אוכלוסיות היעד להתערבות
3. המשתתפים יכירו מודלים להתערבות ושירותים הנותנים מענה לצרכיהם של אוכלוסיות היעד

נושאים ותכנים :

בקורס יוצגו מאפיינים של קבוצות יעד ספציפיות בזקנה, צרכיהם וגישות להתערבות טיפולית וחוקית.

בין הנושאים שילמדו :

- מושגי יסוד כגון : גילנות, הזדקנות מיטבית, "הזדקנות במקום" (Aging in place)
- המודל הרב ממדי לפיתוח שירותים, יישום והערכה
- שירותים תומכים בקהילה
- מודלים מבוססי ידע (אמפירי /פרקטי) להתערבות עם אוכלוסיות יעד :
 - בני משפחה "מטפלים עיקריים"
 - שונה ודומה במצבי הזנחה עצמית להזנחה ע"י אחר
 - להט"בים מזדקנים
 - התעללות בזקנים והזנחתם במסגרות לטיפול ממושך
- התערבות סמכותית /חוקית- החוק ככלי טיפולי

שיטת ההוראה

השיעור יכלול הרצאות, דיונים ושימוש בסרטים.

נוכחות חובה בשיעורים: נוכחות פרונטלית חובה בכל השיעורים. היעדרות עד 3 פעמים: מותרת באישור המרצה בלבד. היעדרות מ-4 פעמים ומעלה: המרצה יעביר את הדיווח למזכירות הסטודנטים. יישלח מכתב לסטודנט על הפסקת השתתפותו בקורס.

מטלות

- קריאת חובה מתוך רשימת המקורות
- מטלה ראשונה: הצגת שירות ייעודי לאוכלוסייה הזקנה בהתבוננות ביקורתית
- עבודה מסכמת: בחינת סוגיה בתחום הזקנה (ניתן להגיש את המטלות בזוגות)

ציונים

הציון הסופי מורכב מ: 50% מציון המטלה הראשונה

50% מציון העבודה המסכמת בסוף הסמסטר

ספרי עיון:

- אלון, ש., שינדלר, מ., דורון, י., ויוז, פ. (2019). זקנים בסיכון, היבטים טיפוליים, חוקיים ואתיים. ירושלים, ישראל: אשל.
- בנד וינטרשטיין, ט. (2008). כמו יונה פצועה- סיפורי חיים של נשים מוכות זקנות. ירושלים: אשל- גוינט.
- בריק, י. (עורד). (2002). הפוליטיקה של הזקנה. ירושלים, ישראל: גוינט ישראל-אשל והוצאת קו אדום, הקיבוץ המאוחד.
- בריק, י., ולבנשטיין, א. (עורכים). (2010). הזקן והמשפחה - סוגיות מרכזיות ביחסים רב דוריים. ירושלים, ישראל: גוינט ישראל-אשל.
- דורון, י. (עורד). (2013). גילנות בחברה הישראלית. ירושלים, ישראל: מכון ון ליר.
- דורון, י. (2010). משפט, צדק וזיקנה. ירושלים, ישראל: גוינט ישראל-אשל.
- דורון, י. (2006). בבית ולא במוסד. על הזכות למות בבית. ירושלים, ישראל: אשל.
- הזקנים בישראל: שנתון סטטיסטי (2022). ירושלים: גוינט ישראל אשל, מאירס- גוינט- ברוקדייל.
- הייניק, י. ודולצקי, צ. (עורכים). (2015). פסיכוגריאטריה – פרקים נבחרים. ירושלים, ישראל: גוינט ישראל-אשל.
- יקוביץ, א. (עורכת). (2016). סוגיות בניהול מוסדות לזקנים. ירושלים: גוינט ישראל אשל.
- יקוביץ, א. (עורכת). (2011). טיפול בבית בזקנים המוגבלים בתפקודם- סוגיות, שירותים ותכניות. ירושלים, ישראל: אשל.
- עינב, מ., יניב, ל., ואלון, ה. (עורכים). (2016). זכויות הקהילה הגאה בישראל- משפט, נטייה מינית וזהות מגדרית. צפרירים נבו הוצאה לאור
- פרילוצקי, ד., וכחן, מ. (עורכות). (2015). גרונטולוגיה מעשית- מבט רב מקצועי לעבודה עם אנשים זקנים. ירושלים, ישראל: גוינט ישראל-אשל.

נושאים ותכנים

1. 24.10.2022 - מושגי יסוד

מיהו זקן? "הזדקנות מיטבית", "הזדקנות במקום" (Aging in Place).
מקורות

בר טור, ל. (2018). הזדקנות חיובית- מודל התערבות להעצמת האוכלוסייה המזדקנת וקידום הרווחה הנפשית. גרונטולוגיה וגריאטריה, מה(1), 93-111.

הזקנים בישראל: שנתון סטטיסטי (2022). ירושלים: גוינט ישראל אשל, מאירס- גוינט- ברוקדייל

יקוביץ, א. (2014). "הזדקנות במקום מתיאוריה למדיניות ופרקטיקה. גרונטולוגיה וגריאטריה, מא(2), 99-114.

Daignault, M., Wassef, A., Nguyen, Q.D. (2021). How old is old? Identifying chronological age and factors related with the perception of old age. *Journal of the American Geriatrics Society*, 1-3. <https://doi.org/10.1111/jgs.17379>

2. 31.10.2022 – גילנות

אבן-זהר, א., גבירץ-מידן, ע., וורנר, ש. (2018). גילנות, עמדות וידע כלפי מיניות בזקנה בקרב סטודנטים לסיעוד ולעבודה סוציאלית. גרונטולוגיה וגריאטריה, מה(1), 37-69.

אלון, ש., גולנדר, ח., וכרמל, ש. (2013). גילנות והשלכותיה על הפרט המזדקן בזירה החברתית, הבריאותית והתעסוקתית, בתוך: י. דורון (עורך), *גילנות בחברה הישראלית*. ירושלים: מכון ון ליר והוצאת הקיבוץ המאוחד, עמ' 67-93.

קורן, ח. (2013). גילנות מהי? הבניית המושג והגדרתו. בתוך: י. דורון (עורך), *גילנות בחברה הישראלית*. ירושלים: מכון ון ליר והוצאת הקיבוץ המאוחד, עמ' 28-51.

רייס-חכים, ד., וסגל-כרפס, ד. (2022). הקשר בין גילנות לשחיקה בקרב אחיות בבית חולים. גרונטולוגיה וגריאטריה, מ"ט(3), 39-47.

Levi, S., Macdonald, J.L. (2016). Progress on understanding ageism. *Journal of Social Issues*, 72(1), 5-25. doi: 10.1111/josi.12153

Chang, E-S., Kanno, S., Levy, S., Wang, S-Y., Lee, J.E., & Levy, B.R. (2020). Global reach of ageism on older persons' health: A systematic review. *PLoS ONE*, 15(1), 1-24. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0220857>

3. 7.11.2022 המודל לפיתוח שירותים לזקנים, יישום והערכה מקורות

ויסמן, מ. וסויה, ר. (2010). מחזור החיים של תכניות: השימוש ב"מודלים לוגיים" בפיתוח תכניות והערכתן. בתוך: מ. לוי רוזליס ור. סויה (עורכות), *סוגיות בהערכה בישראל (עמ' 161-182)*. באר-שבע, ישראל: אוניברסיטת בן-גוריון בנגב.

לוי-רוזליס, מ. (2014). *הערכה: בואו נדבר על זה: הפרקטיקה והתיאוריה של הערכת תכניות*. תל אביב: דקל פרסומים.

רוזן, א. (2010). אתגרים ביישום עבודה סוציאלית מבוססת עדויות. *חברה ורווחה*, ל(1), 49-73.

4. 14.11.2022 - שירותים בקהילה מקורות

יקוביץ, א., ובידרמן, א. (2013). ביקור במרכזי יום ואיכות חיים של זקנים המוגבלים בתפקודם הפיזי. *חברה ורווחה*, לג (ד), 650-635.

חוק ביטוח סיעוד (2021), *אתר הביטוח הלאומי*,
https://www.btl.gov.il/benefits/Long_Term_Care/Pages/default.aspx

חוק ביטוח לאומי (ביטוח סיעוד), תשמ"ח, 1988.

חוק שירותי הסעד, תשי"ח, 1958

טיפול באזרחים ותיקים, הוראות והודעות תע"ס, פרק 4

קטן, י., ולבנשטיין, א. (2000). עיגון הענקת שירותי רווחה בתשתית חוקית- לקחי חוק ביטוח סיעוד. *גרונטולוגיה*, כז(1), 55-68.

רזניצקי, ש., באר, ש., ניר, ש., כורזים, מ., וברודסקי, מ. (2012). *מאפייני מרכזי היום לזקן- דפוסי שימוש, תרומות וכיוונים לעתיד*. ירושלים: מאיירס- גוינט-מכון ברוקדייל.

תכנית אב לאומית בתחום הזקנה (2018). ירושלים: הוועדה המשותפת לוועדת העבודה, הרווחה והבריאות וועדת הכלכלה, כנסת ישראל.

5. 21.11.2022 - פרישה ותעסוקה (בשכר) לאוכלוסייה המזדקנת מקורות

דגן, מ. (2018). *רב גיליות ותעסוקה- מילון מושגים*. ירושלים: גוינט ישראל

טביביאן מזרחי, מ. (2007). *שילוב מבוגרים בשוק העבודה*. ירושלים: הכנסת, מרכז המחקר והמידע.

שנור, י. (2015). *תכנית תעסוקה לבני 60 ומעלה*. ירושלים: המוסד לביטוח לאומי, אגף הקרנות- הקרן למפעלים מיוחדים.

שנור, י. (2011). *תכניות תעסוקה לזקנים- ממצאי מפקד*. ירושלים: מאיירס גוינט מכון ברוקדייל.

שנור, י., וולדה-צדיק, א., וברודסקי, ג. (2015). *תמונת מצב ומגמות בתעסוקה של גילאי 45-74*. ירושלים: מאיירס גוינט מכון ברוקדייל

Anderson, K.A., Richardson, V.E., Fields, N.L., & Harootyan, R. A. (2013). or Inclusion or exclusion: Exploring barriers to employment for low income older adults. *Journal of Gerontological Social Work*, 56, 318–334. DOI: 10.1080/01634372.2013.777006

Sonnet, A., Olsen, H., Manfredi, T. (2014). Towards more inclusive ageing and employment policies: The lessons from France, The Netherlands, Norway and Switzerland. *De Economist*, 162, 315-339. DOI: 10.1007/s10645-014-9240-x

**6. 28.11.2022 - בני משפחה כמטפלים עיקריים
מקורות**

בנטור, נ., לרון, מ., פלח, א., שטרנברג, ש., רדומיסלסקי, ז., ורדי, ד., ובן ציון, י. (2016). איכות הטיפול באנשים הלוקים בדמנציה והצרכים הלא מסופקים שלהם ושל בני משפחתם. ירושלים: מאירס- ג'וינט- מכון ברוקדייל.

ברג-ורמן, א., רוניצקי, ש., וברודסקי, ג'. (2018). מי מטפל במטפל? שירותי הבריאות, בני משפחה מטפלים ומה שביניהם. ירושלים: מאירס ג'וינט מכון ברוקדייל.

כהן מנספלד, י., ובריל, ש. (2021). אילו אפשרויות טיפול יעדיפו אנשים לעצמם לאחר שטיפלו בקרוב משפחה בסוף החיים. *גרונטולוגיה וגריאטריה, מח'2*, 15-44.

כרמלי, א., ולדאני, ר. (2020). מאפיינים וצרכים של בני משפחה מטפלים. *גרונטולוגיה וגריאטריה, מ"ז1*, 57-71.

עמר, ע., ואיילון, ל. (2021). תפקידה של הסליחה לעצמי ולהורה הזקן בעת תהליך סידור מוסדי בבית אבות: "קפסולה בזמן" של ילד-הורה זקן. *גרונטולוגיה וגריאטריה, מח'2*, 45-67.

Abdollahpour, I., Nedjat, S., and Salimi, Y. (2018). Positive aspects of caregiving and caregiver burden: a study of caregivers of patients with Dementia. *Journal of Geriatric Psychiatry and Neurology*, 31, 34-38.

Ashrafizadeh, H., Gheibizadeh, M., Rassouli, M., Hajibabae, F., & Rostami, S. (2021). Explain the experience of family caregivers regarding care of Alzheimer's Patients: A qualitative study. *Frontiers in Psychology*, 12, 1-10. doi: 10.3389/fpsyg.2021.699959

Fienberg, L.F. & Spillman, B.C. (2019). Shifts in Family Caregiving and a Growing Care Gap. *Generations*, 43(1), 71-75.

Robbins, R., Weaver, M.D., Quan, S.F., Barger, L.K., Zhivotovsky, S., & Czeisler, C.A. (2022). The hidden cost of caregiving. The association between self assessed caregiving-related awakenings and nighttime awakenings and workplace productivity impairment among unpaid caregivers to older adults in the US. *JOEM*, 64(1), 79-85.

**7. 5.12.2022 - התערבויות עם בני משפחה תומכים ומטפלים
מקורות**

ברג-ורמן, א., לרון, מ., סלפטר, ט., רוניצקי, ש., וברודסקי, ג'. (2015). תרומתן של קבוצות תמיכה לבני משפחה מטפלים. *גרונטולוגיה וגריאטריה, מב2*, 71-55.

דסה, א., ובלום, נ. (2016). פרויקט הדרכת מטפלים ובני משפחה לשימוש במוזיקה בטיפול היומיומי באדם עם דמנציה. *גרונטולוגיה וגריאטריה, מג1*, 28-11.

פרדס, א., וטולמץ, ר. (2020). איזון בין דאגה לעצמי ודאגה לאחר: השלכות לעבודה טיפולית עם בני משפחה לאנשים עם מחלת אלצהיימר. *גרונטולוגיה וגריאטריה, מז2*, 123-142.

רגב, ע. ובר-טור, ל. (2015). התערבויות מקצועיות עם בני משפחה המטפלים בהורה או בבן זוג זקן, חולה ומוגבל. בתוך: ד. פרילוצקי ומ. כהן (עורכות). *גרונטולוגיה מעשית- מבט רב מקצועי לעבודה עם אנשים זקנים*. ירושלים: ג'וינט ישראל-אשל, עמ' 317-282.

שדמון-אזרד, ש., רוניצקי, ש., לרון, מ., וברודסקי, ג'. (2018). סקירת תכניות לבני משפחה המטפלים באדם עם דמנציה. ירושלים: מאיירס גוינט מכון ברוקדייל.

8. 12.12.2022 – להט"בים מזדקנים

מקורות

אלון, ש., ובכנר, י. (2012). להט"בים זקנים כמטפלים עיקריים בזוגות חד מיניים. גרונטולוגיה, לט(1-2), 111-126.

דקל, ט. (2022). להיות זקנה בשולי השוליים: זהויות מצטלבות של נשים להט"ביות זקנות בראי האומנות בישראל. גרונטולוגיה וגריאטריה, מט(1-2), 79-96.

מרי-אש, א., ודורון, י. (2011). גילויי גילנות בקהילה ההומו-לסבית בישראל. גרונטולוגיה, לח(2-3), 107-129.

ולדמן, ע., באום, נ., סוסקולני, ו. (2011). "לא הכל רוד", קשרים בין-אישיים ומשמעותם בקרב קשישים הומוסקסואלים. גרונטולוגיה, לח(1), 53-69.

שנור, י., ברג-ורמן, א., ושילוני, ע. (2020). אתגרים של להטב"ים בהזדקנותם ודרכים לסייע להם בהתמודדות עימם. גרונטולוגיה וגריאטריה, מז(2), 57-72.

Porter, K.E., & Krinsky, L. (2014). Do LGBT aging trainings effectuate positive change in mainstream elder service providers? *Journal of Homosexuality*, 61, 197-216.

Landers, S., Mimiaga, M.J., & Krinsky, L. (2010). The open door project task force: A qualitative study on LGBT aging. *Journal of Gay and Lesbian Social Services*, 22, 316-336.

9. 19.12.2022 – מה בין הזנחה עצמית בזקנה לבין הזנחה על ידי אחר

מקורות

אלון, ש., שינדלר, מ., דורון, י. ויוז, פ. (2019). על הזנחה של זקנים, בתוך: זקנים בסיכון- היבטים משפטיים, טיפוליים ואתיים, עמ' 113-144. ירושלים: אשל גוינט.

אלון, ש., שינדלר, מ., דורון, י. ויוז, פ. (2019). הזנחה עצמית, בתוך: זקנים בסיכון- היבטים משפטיים, טיפוליים ואתיים, עמ' 121-142. ירושלים: אשל גוינט.

בנד-וינטרשטין, ט., דורון, י., ונעים, ס. (2014). הזנחה עצמית אצל זקנים: תסמונת גריאטרית או ביטוי להיסטורית חיים? חברה ורווחה, לד(2), 235-257.

Dong, X. (2017). Elder self-neglect: research and practice. *Clinical Interventions in Aging*, 12, 949-954.

Zagari, M., Macleod, K., Douthit, K.Z. (2015). Etiology and management of elder self neglect. *AdultSpan Journal*, 14(1), 11-23.

10. 26.12.2022 – התעללות בזקנים והזנחתם במסגרות לטיפול ממושך- מאפיינים, גורמים ודרכי

התערבות

מקורות

אלון, ש., שינדלר, מ., דורון, י. ויוז, פ. (2019). התעללות בזקנים והזנחתם במסגרות לטיפול ממושך. בתוך: זקנים בסיכון- היבטים משפטיים, טיפוליים ואתיים, עמ' 201-226. ירושלים: אשל גוינט.

בן נתן, מ. לבנשטיין, א., ואיזיקוביץ, צ. (2009). גורמים פסיכו-חברתיים להתעמרות בקשישים במסגרות לטיפול ממושך בישראל. *גרונטולוגיה, לוי (2-3)*, 81-107.

חוק הפיקוח על המעונות, התשכ"ה, 1965

חוזר המנהל הכללי- משרד הבריאות, מספר 22/03 מיום 19.11.03, בנושא: נוהל טיפול בזקנים נפגעי התעמרות.

חוזר המנהל הכללי- משרד הבריאות, מספר 26/03 מיום 19.11.03, בנושא: מינוי ועדות קבועות לנושא אלימות במשפחה, ניצול מיני והזנחה של קטינים וחסרי ישע.

שנאן-אלטמן, ש., וכהן, מ. (2009). עמדות מטפלים במסגרות לטיפול ממושך כלפי התעללות בזקנים. *גרונטולוגיה, לוי (2-3)*, 147-169.

11. 2.1.2023 - המסגרת החוקית בעבודה עם זקנים (הרצאת אורחת) מקורות

דורון, י. (2010). בין משפט לזקנה-מודל רב ממדי. בתוך י. דורון, משפט, צדק וזיקנה, עמ' 54-66. ירושלים: אשל.

דורון, י. (2010). כשהחוק פוגש אזרחים ותיקים. בתוך י. דורון, משפט, צדק וזיקנה, עמ' 160-197. ירושלים: אשל.

קרפל-הנס, מ., דורון, י., ואור חן, ק. (2008). עמדות של עובדים סוציאליים כלפי חוק ומשפט. *בטחון סוציאלי, 78*, 69-99.

12. 9.1.2023 - התערבות סמכותית: החוק ככלי טיפולי מקורות

אלון, ש., שינדלר, מ., דורון, י. ויוז, פ. (2019). חוקי הגנה על זקנים. בתוך: זקנים בסיכון- היבטים משפטיים, טיפוליים ואתיים, עמ' 13-70. ירושלים: אשל גוינט.

סגל-רייד, מ. ודורון, י. (2015). היבטים מעשיים במתן יעוץ משפטי לזקנים ובני משפחותיהם. בתוך: ד. פרילוצקי ומ. כהן (עורכות). *גרונטולוגיה מעשית- מבט רב מקצועי לעבודה עם אנשים זקנים*. ירושלים: גוינט ישראל-אשל, עמ' 65-90.

פרידמן, ש., שינדלר, מ., ואיילון, ל. (2020). אין פתרון קסם: אפוטרופסות לאדם זקן- תפיסותיהם של עובדים סוציאליים. *גרונטולוגיה וגריאטריה, מ"ז(1)*, 97-121.

שינדלר, מ. (2014). בדידותם של העובדים הסוציאליים לחוק ההגנה על חוסים. *גרונטולוגיה וגריאטריה, מא(3)*, 95-114.

13. 16.1.2023 - מפגש מסכם התערבויות עם זקנים ובני משפחתם בראי ערכים ואתיקה מקורות

אלון, ש., שינדלר, מ., דורון, י. ויוז, פ. (2019). אתיקה מקצועית, דילמות מקצועיות ואתיות בהפעלת התערבויות ובקבלת החלטות. בתוך: זקנים בסיכון- היבטים משפטיים, טיפוליים ואתיים. ירושלים: אשל, עמ' 99-112.

דורון, מ., ודורון, י. (2022). ביצוע ייפוי כח מתמשך על ידי אזרחים ותיקים: חוויה ומשמעות. *גרונטולוגיה וגריאטריה, מט(3)*, 65-88.

שירון, י., אנגיל, ש., ואלמוג, נ. (2022). קבלת החלטות נתמכת הלכה למעשה- המקרה של אסתי אלימלך. *גרונטולוגיה וגריאטריה, מט(1-2)*, 25-38.

מטלות

נוהל הגשת עבודות

התלמיד רשאי להגיש עבודה במועד אחד בלבד. חריגה מן המועד תיתכן רק באישור הועדה לענייני תלמידים. הגשת עבודה באיחור וללא אישור הועדה תגרור הורדת 5 נקודות מציון העבודה, על כל שבוע איחור נוסף יורדו 10 נקודות מציון העבודה

הנחיות כתיבה מקצועית

הקפידו על כתיבה על פי כללי הכתיבה המקצועית (מבוא, גוף עבודה וסיכום); חלוקה לפסקאות; שורה ראשונה בתחילת פסקה עם רווח. העבודה מודפסת בגופן דוד 12, רווח כפול, שוליים של 2.5 ס"מ
הקפידו על כללי רישום מקורות על פי כללי ה-APA.
אין לצטט מקור מתוך מקור
יש להתבסס על מקורות **מכתבי עת מוכרים / ספרים מוכרים ועדכניים מהשנים האחרונות.**

מטלה ראשונה

הצגת שירות ייעודי לאוכלוסייה הזקנה בהתבוננות ביקורתית

א. בחר/י שירות המספק טיפול לזקן (מדור/מחלקה לזקן, מרכז יום, קהילה תומכת, חברת סיעוד).

ב. ראיין/י מנהל או עו"ס במדור לזקן / מנהל מרכז היום / עו"ס בחברת סיעוד/ איש מקצוע בקהילה תומכת.

ג. הצגי את השירות על פי ראשי הפרקים:

- שם השירות / ארגון
- כמה שנים קיים השירות?
- מהי **מטרת** השירות?
- איזו **אוכלוסיית יעד** משרת הארגון? (כמה מקבלי שירות? מה מאפיין אותם מבחינה סוציו-דמוגרפית/בריאותית? מהם הצרכים של אוכלוסייה זו?)
- מהם **המענים** הניתנים ללקוחות הזקנים ולאיה צרכים הם נותנים מענה?
- האם יש **צרכים** בלתי מסופקים ומדוע?
- האם ובאיזו מידה קיימים **חסמים** ביחס לאספקת השירות כגון: נגישות לאוכלוסייה? מדיניות? תקציבים? כח אדם? ועוד
- במידה וקיימים חסמים ו/או פערים, האם, כיצד ובאיזה אופן מתמודדים איתם?

ד. ניתוח: בהתבסס על הראיון, באיזו מידה קיימת הלימה בין מטרת השירות לבין המענים הניתנים? באיזו מידה המענים בהלימה עם הקשיים והצרכים של אוכלוסיית היעד? כיצד השירות תומך בעקרון "הזדקנות במקום" [יקוביץ, א. (2014). "הזדקנות במקום מתיאוריה למדיניות ופרקטיקה. גרונטולוגיה וגריאטריה, מא(2), 99-114].

ה. סיכום ותובנות מקצועיות ואישיות

היקף: כשישה עמודים מודפסים

מועד הגשה: **5.12.2022**

משקל הציון: 50%

עבודה מסכמת – הצגת סוגיה / תחום קושי בזקנה: דמנציה ואלצהיימר

מבנה העבודה:

דף שער

א. מבוא קצר ובו הצגת הנושא וחשיבותו(עד חצי עמוד)

ב. הציגו את הנושא /סוגיה בהתייחס ל: תחום הבעיה / או הקושי, מאפייני הבעיה, בהקשר לאוכלוסיית היעד (זקנים/בני משפחה), היקף הבעיה
ג.תארו את השלכות הבעיה על האוכלוסייה על הפרט, על בני המשפחה ועל החברה בכללותה
ד.תארו את דרכי ההתמודדות עם הבעיה(המצב כיום? האם נעשו נסיונות לטפל בבעיה? האם יש מדיניות בתחום? מהם הפתרונות האפשריים)?

ה. סיכום והמלצות

היקף: עד עשרה עמודים מודפסים

יש להתבסס על ספרות מקצועית עדכנית בנושא וכן על:

ברודסקי, ג'., בנטור, נ., ובן ישראל, ש. (2013). תכנית לאומית להתמודדות עם מחלת האלצהיימר ודמנציות אחרות – קבוצת מומחים רב-ארגונית ורב-מקצועית, מסמך מסכם. ירושלים: מאיירס- גוינט- מכון ברוקדייל, משרד הבריאות, המועצות הלאומיות לבריאות.

עוד מומלץ לחפש מידע בנושאים אלה באתר משרד הרווחה, אתר משרד הבריאות, אתר אשל- גוינט ישראל, אתר מכון מאיירס-גוינט-ברוקדייל, אתר עמותת עמדה, אתר מלב"ב

מועד להגשה: 10.2.2023

משקל הציון: 50%

בהצלחה

ד"ר שרה אלון